

HRVATSKI SABOR

Odbor za zaštitu okoliša i prirode

KLASA: 022-03/21-03/116

URBROJ: 6521-29-21 -

Zagreb, 8. prosinca 2021.

D.E.U. br. 21/013

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

g. Domagoj Hajduković, predsjednik

Predmet: Mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ COM (2021) 562, D.E.U. br. 21/013

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora razmotrio je, na 26. sjednici održanoj 8. prosinca 2021. godine Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ COM (2021), koje je Odboru za zaštitu okoliša i prirode sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za europske poslove, aktom od 24. studenoga 2021. godine.

Stajalište RH Hrvatske o ovom Prijedlogu uredbe usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom KLASA: 022-03/21-07/431, URBROJ: 50301-21/22-21-5 na sjednici održanoj 15. studenoga 2021. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je državni tajnik Ministarstva mora, prometa i infrastrukture te istaknuo da se ovaj prijedlog zakonske regulative, kao dio paketa „Spremni za 55“, odnosi na uporabu obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu, a čime bi se doprinijelo ispunjenju obveza u okviru Pariškog sporazuma te ostvarenju ciljeva Europske unije za 2030. godinu. Ovim se Prijedlogom uredbe predlaže donošenje zajedničkog regulatornog okvira EU-a za povećanje udjela obnovljivih i niskougljičnih goriva u kombinaciji goriva u međunarodnom pomorskom prometu bez stvaranja prepreka jedinstvenom tržištu. Očekuje se da će se većom predvidljivošću regulatornog okvira potaknuti razvoj tehnologije i proizvodnja goriva.

Republika Hrvatska pozdravlja napore koje EK ulaže u borbi protiv klimatskih promjena povećavajući klimatske ambicije i predlažući smanjenje emisija za 55% do 2030. godine u usporedbi s razinama iz 1990. godine. RH smatra kako se radi o vrlo ambicioznom cilju koji niti jedan sektor s područja RH ne može samostalno dostići. Paket zakonodavnih prijedloga „Spremni za 55“ sadrži niz međusobno povezanih prijedloga u smjeru postizanja ciljeva smanjenja emisija u prometu. Za njegovu provedbu bit će potrebna sustavna preobrazba cjelokupnog gospodarstva te značajno povećanje broja plovila i vozila s nultim i niskim emisijama kao i preobrazba ključne infrastrukture. Predložena uredba u skladu je s pripremom uvođenja pomorstva u sustav trgovanja emisijama, a sama primjena odnosi se na brodove iznad 5000 BT bez obzira na njihovu zastavu ukoliko uplovljavaju/isplovljavaju/borave u lukama EU-a, a što odgovara i opsegu već postojeće EU MRV Direktive. Predložene odredbe predstavljaju dodatne mjere uz planirano uvođenje pomorstva u EU u sustav trgovanja emisijama, no upitna je njihova primjena na regionalnoj (EU) razini. Pomorstvo je sektor globalne prirode te čak i ako se primjenom ove uredbe uspije stvoriti potražnja za održivijim/alternativnim gorivima na području EU-a, brod koji koristi neko takvo gorivo i plovi između luke EU-a i luke treće zemlje, mora imati dostupno i to gorivo i s njim povezanu infrastrukturu i izvan granica EU-a te će bez globalnog razvoja i primjene alternativnih tehnologija ovu uredbu biti izuzetno teško provesti. Nadalje, nametanje ove vrste regionalnih mjera može dovesti do istjecanja ugljika i korištenje alternativnih ruta i pravaca te stvaranje hub-ova gdje će se teret iskrcavati i pretovarivati na neku drugu vrstu prijevoznog sredstva (modal shift).

Razvidno je i da će luke koje neće moći pružiti usluge on-shore power supply (OPS) gubiti posao i biti zaobilažene u korist onih koji će to moći. Potreban razvoj OPS-a ovisi i o planovima energetskog razvoja na pojedinom područjima, a što je značajan financijski poduhvat te je potrebno osigurati dovoljan iznos sredstava za međusektorska ulaganja iz mehanizama financiranja EU-a. Dodatno, potrebno je imati na umu količinu administrativnog opterećenja koje se nameće brodaru/kompaniji, a vezano uz potrebne evidencije i skupljanje podataka za potrebe verifikatora.

RH smatra kako bi novo zakonodavstvo trebalo osigurati fleksibilnost za bilo koja čista goriva ili tehnologije koje pružaju ekvivalentna rješenja, posebice uzimajući u obzir kako još uvijek postoji neizvjesnost oko toga koja će čista goriva biti prikladna za koji segment pomorstva, uzimajući u obzir vrstu broda i tereta te područje plovidbe kao i njihovu dostupnost na globalnoj razini. Također, takve tehnologije u ovom trenutku nisu dovoljno razvijene te nije moguće niti procijeniti u kojem trenutku će postati dostupne čitavom sektoru pomorstva. Stoga je potrebno razmisliti o kasnijem početku primjene ove uredbe te postupnim rokovima prilagodbe (posebno imajući na umu područje primjene te predložene postotke iz članka 4.) Usklađenost s ovom uredbom mogla bi ovisiti o elementima izvan kontrole društva kao što su pitanja povezana s dostupnošću ili kvalitetom goriva te je potrebno omogućiti fleksibilnost pri prenošenju ili posuđivanju viška usklađenosti. RH je ujedno detaljno razradila stajalište po člancima Prijedloga uredbe.

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora, sukladno članku 152. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, bez rasprave, većinom glasova (6 glasova „za“ i 1 glas „suzdržan“) je utvrdio sljedeće:

MIŠLJENJE

Odbor podržava Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uporabi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ COM (2021) 562

Za izvjestitelja na sjednici Odbora za europske poslove određena je Sandra Benčić, predsjednica Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Sandra Benčić

